

Europejskie
centrum
solidarności

Creative
Europe

INFORMACJA PRASOWA

Gdańsk, 25 maja 2021 r.

WYSTAWA STAŁA ECS

LAUREATKĄ NAGRODY DZIEDZICTWA EUROPEJSKIEGO / EUROPA NOSTRA 2021

Najważniejsza nagroda Unii Europejskiej w obszarze dziedzictwa kulturowego trafiła do Gdańska, laury zebrała wystawa stała Europejskiego Centrum Solidarności. Komisja Europejska i Europa Nostra w tym roku nagrodziły 24 wzorcowe osiągnięcia z 18 krajów europejskich. Teraz czas na internautów, którzy siłą swoich głosów przyznają Nagrodę Publiczności.

Wystawa stała ECS jest jedynym polskim laureatem Nagrody Dziedzictwa Europejskiego / Europa Nostra 2021. Uhonorowano ją w jednej z czterech kategorii: Edukacja, szkolenia i podnoszenie świadomości.

W uzasadnieniu jury stwierdziło: *Wystawa akcentuje znaczenie pracy i wpływ, jaki miała na kształt Europy, którą znamy dzisiaj. Uwypukla wartość aktywizmu na rzecz praw człowieka, praw pracowniczych i politycznych oraz pokazuje, jak ważne jest obywatelskie zaangażowanie w takie działania. Wykorzystanie w projekcie nowoczesnych technik wystawienniczych i podejścia partycypacyjnego jest niezwykle cenne i stanowi przykład tego, jak zachować historie i uczynić je istotnymi dla współczesnego świata.*

Radość w Gdańsku

– *Jesteśmy wzruszeni i wdzięczni* – mówi Basil Kerski, dyrektor Europejskiego Centrum Solidarności, jednocześnie dziękując całemu zespołowi ECS. – *Wystawa stała ECS łączy opowieść o fenomenie pokojowej rewolucji Solidarności z indywidualnymi doświadczeniami Polaków, ale i naszych gości z Europy i świata. Sprawia, że historia walki o prawa człowieka, siła*

dialogu i międzyludzkiej solidarności stają się bliskie i niezmiennie aktualne. Dziękujemy Komisji Europejskiej i Europa Nostra za zaufanie i to wyjątkowe wyróżnienie.

Radości nie kryje też Aleksandra Dulciewicz, prezydent Gdańska, która nagrodę postrzega jako wielkie wyróżnienie, nie tylko dla instytucji.

- Uhonorowane zostają osoby, które współtworzyły i współtworzą ECS, miały swój wkład w kształt wystawy stałej, a na co dzień sprawiają, że to miejsce jest żywe, otwarte na wrażliwość dzieci i dorosłych, pochodzących z różnych stron i mówiących różnymi językami. To wyróżnienie również dla gdańszczanek i gdańszczan, którzy dali się ponieść idei Pawła Adamowicza i uwierzyli w ten projekt, a dziś chętnie korzystają z wydarzeń, które odbywają się w ECS. Wreszcie to wyróżnienie dla wszystkich dzielnych Polek i Polaków, dzięki którym rewolucja Solidarności odmieniła oblicze całej Europy – mówi prezydent Aleksandra Dulciewicz.

O nagrodzie

Nagrody Dziedzictwa Europejskiego / Europa Nostra to projekt powołany w 2002 roku przez Komisję Europejską. Realizuje go Europa Nostra – federacja organizacji pozarządowych ds. dziedzictwa działająca od 58 lat i obejmująca 40 krajów, przy wsparciu sieci instytucji publicznych, firm oraz osób prywatnych. Nagrody podkreślają i propagują rolę dziedzictwa oraz promują najlepsze praktyki w tej materii, zachęcają do międzynarodowej wymiany wiedzy oraz łączą w sieciach wszystkich zainteresowanych dziedzictwem.

Zwycięzcom nagrody przynoszą znaczące korzyści – większą krajową i międzynarodową promocję, dalsze fundusze oraz wzrost liczby odwiedzających.

Wśród wszystkich obywateli Europy program nagród jest sposobem na popularyzując i troskę o nasze wspólne dziedzictwo.

Nagroda cieszy się wsparciem unijnego programu Kreatywna Europa, który adresowany jest do sektorów kultury i kreatywnego.

Ogłoszenie laureatów

Ogłoszenie laureatów nagrody 2021 odbyło się 25 maja podczas wydarzenia online, którego współgospodarzami byli Mariya Gabriel, komisarz ds. innowacji, badań naukowych, kultury, edukacji i młodzieży, oraz Hermann Parzinger, prezydent wykonawczy Europa Nostra.

Ambasadorami piękna dziedzictwa kulturowego w Europie – komisarz UE Mariya Gabriel nazwała zdobywców Nagrody Dziedzictwa Europejskiego / Europa Nostra 2021.

- Głęboko wierzę, że skuteczność w podtrzymaniu naszego materialnego, jak i niematerialnego dziedzictwa, zależy od poświęcenia osób, które za tym stoją. Tymi nagrodami honorujemy wyjątkowe kobiety i wyjątkowych mężczyzn, profesjonalistów w obszarze dziedzictwa, architektów,

naukowców i ochotników, którzy sprawiają, że nasze wspólne dziedzictwo staje się coraz bliższe naszemu sercu. Ich wizji należą się oklaski – mówiła Mariya Gabriel.

Nie bez znaczenia pozostaje, że laureaci nagrody w dobie, gdy działania całej wspólnoty europejskiej ogniskują się na rozwiązaniach klimatycznych, zrównoważonym rozwoju miast i wsi oraz stawianiu czoła wielu zagrożeniom kluczowych wartości europejskich – podkreślał Hermann Parzinger, prezydent wykonawczy Europa Nostra – działają na rzecz ochrony, podnoszenia wartości oraz przekazywania cennego europejskiego dziedzictwa następnym pokoleniom.

– Bijemy brawo ich nadzwyczajnym osiągnięciom: niech służą jako inspiracja i zachęta do przyszłych działań, tak wielu profesjonalistom w zakresie dziedzictwa oraz entuzjastom w całej Europie i nie tylko – stwierdził Hermann Parzinger.

Internauci do akcji

Nagrody Dziedzictwa Europejskiego / Europa Nostra 2021 to już kolejne europejskie laury dla ECS. W 2016 roku ECS jako pierwsze i dotąd jedyne muzeum w Polsce zostało uhonorowane Nagrodą Muzealną Rady Europy (EMYA). A historyczna Stocznia Gdańska – plac Solidarności z pomnikiem Poległych Stoczniovców 1970, Brama nr 2, Sala BHP i Europejskie Centrum Solidarności – została uhonorowana Znakiem Dziedzictwa Europejskiego.

Przy wsparciu internautów, możliwa jest jeszcze jedna wygrana.

Internauci z całej Europy – szczególnie pasjonaci historii, entuzjaści dziedzictwa kulturowego i aktywiści lokalni – od dziś mogą oddawać głosy na swojego laureata spośród wszystkich, którzy uhonorowani zostali Nagrodą Dziedzictwa Europejskiego / Europa Nostra 2021.

Zapraszamy do [głosowania internetowego](#) i wsparcia ECS. Każdy głos się liczy!

Rywalizacja potrwa do 5 września. Zwycięzcę Nagrody Publiczności poznamy podczas gali Nagród Dziedzictwa Europejskiego, która odbędzie się jesienią tego roku.

Jesienią również ogłoszeni zostaną zwycięzcy GRAND PRIX, jeden w każdej z czterech kategorii. Ci otrzymają po 10 tys. euro!

Przewidziano również dwie nagrody specjalne ILUCIDARE za doskonałość w dziedzinie innowacji i stosunków międzynarodowych opartych na dziedzictwie. Tzw. krótka lista kandydatów zostanie ogłoszona 10 czerwca.

Czym jest ECS?

Europejskie Centrum Solidarności ma siedzibę na terenach dawnej Stoczni Gdańskiej, gdzie w Sierpniu '80 narodziła się rewolucja Solidarności. Instytucja pielęgnuje pamięć o tym największym pokojowym ruchu społecznym powojennej Europy. Sercem ECS jest wystawa

stała, opowiadająca historię polskiej drogi do wolności i dokumentująca zmiany, które pod jej wpływem zaszły w Europie Środkowo-Wschodniej. To ona definiuje i inspiruje wszystkie działania kulturalne, edukacyjne i naukowe podejmowane przez ECS. Gmach przy pl. Solidarności jest współczesną agorą, miejscem spotkań i debaty nad przeszłością i przyszłością. Działają tu również m.in. archiwum, biblioteka, mediateka i Wdział Zabaw dla dzieci. Od momentu otwarcia nowego budynku w 2014 roku ECS odwiedziło 5 milionów gości, a ponad 1,1 miliona zwiedziło wystawę stałą.

Walory wystawy stałej ECS

Wystawa stała ECS zajmuje niemal 3 tys. m kw. na 1 i 2 kondygnacji budynku. Podzielona jest na siedem sal. Zwiedzający spędzają tu średnio 2 godziny. Ta nowoczesna ekspozycja ma charakter narracyjny. Zwiedzający zanurza się w historii opowiedanej przez archiwalne przedmioty, dokumenty, rękopisy, zdjęcia i projekcje wideo, interaktywne instalacje... Każdy, kto odwiedza tę wystawę, ma szansę odnaleźć swoje własne odniesienia do historii i współczesności. Mnogość narracji pozwala tu po wielokroć wracać, za każdym razem odnajdować nową opowieść.

Wśród ponad 1,8 tys. eksponatów znajdują się m.in. Tablice 21 Postulatów Gdańskich, wiszące podczas strajku w Sierpniu '80 na bramie Stoczni Gdańskiej im. Lenina; suwnica, na której pracowała legendarna działaczka związkowa Anna Walentynowicz; przestrzelona kurtka dwudziestolatka Ludwika Piernickiego, stocznio-wca, ofiary Grudnia '70; biurko Jacka Kuronia, jednego z przywódców opozycji w czasach PRL. Tworzenie wystawy było interdyscyplinarnym wysiłkiem historyków, badaczy społecznych, ekspertów muzealnych, projektantów i inżynierów. Materiały uzyskano z prawie 60 muzeów, archiwów, od lokalnych historyków i byłych opozycjonistów z całej Europy Środkowo-Wschodniej, w tym z Bułgarii, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Rosji, Rumunii, Słowacji, Ukrainy i Węgier. Te działania wzbogaciły i wzmocniły międzynarodowy zasięg ekspozycji.

EUROPA NOSTRA 2021 | LAUREACI

Najwyższym europejskim laurem w obszarze dziedzictwa w 2021 roku wyróżniono 24 wyjątkowe osiągnięcia z 18 krajów europejskich / *spis alfabetyczny wg nazw krajów*

Kategoria: Konserwacja

[Dworzec towarowy Gare Maritime, Bruksela, BELGIA](#)

[Ogród pałacu Fredensborg, DANIA](#)

[Most Plaka, Epir, GRECJA](#)

[Wardzia, skalny zespół miejsko-klasztorny, GRUZJA](#)

[Mas de Burot, Park Przyrodniczy Els Ports, HISZPANIA](#)

[Wieża ciśnień Besòs, Barcelona, HISZPANIA](#)

[Dom kupiecki przy 18 Ormond Quay Upper, Dublin, IRLANDIA](#)

[Dom Haus Am Horn, Weimar, NIEMCY](#)

[Drewniany kościół we wsi Urși, Okręg Vâlcea, RUMUNIA](#)

Kategoria: Projekty badawcze

[FIBRANET – Włókna w Tkaninach Antycznej Europy, DANIA/GRECJA](#)

[Czasopismo naukowe „Control Shift. European Industrial Heritage Reuse in Review”](#)

[\[Wykorzystanie Europejskiego Dziedzictwa Przemysłowego – Przegląd\], GRECJA/HOLANDIA](#)

[Projekt ART-RISK – Zastosowanie Sztucznej Inteligencji w Konserwacji Zapobiegawczej, HISZPANIA](#)

Kategoria: Usługi specjalne organizacji i osób prywatnych na rzecz dziedzictwa kulturowego

[Fundacja Gjirokastra, ALBANIA](#)

[Komitet Techniczny ds. Dziedzictwa Kulturowego, CYPR](#)

[GEFAC – Grupa Etnograficzno-Folklorystyczna przy Akademii w Coimbrze, PORTUGALIA](#)

[Rita Bargna, WŁOCHY](#)

Kategoria: Edukacja, szkolenia i podnoszenie świadomości

[W ślady za bułgarskim folklorem, BUŁGARIA](#)

[Ośrodki Dziedzictwa Kulturowego, FINLANDIA/WŁOCHY/SERBIA/HISZPANIA](#)

[Świąta! na wschodzie i na zachodzie – kościół szkolny, Groningen, HOLANDIA](#)

[Wapiennictwo rzemieślnicze w Morón, Morón de la Frontera, HISZPANIA](#)

[Europejskie Centrum Solidarności – wystawa stała, Gdańsk, POLSKA](#)

[Wynalezienie winnego, Trydent, WŁOCHY](#)

[Archeologia w domu, ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO](#)

[Morus Londinium: Dziedzictwo kulturowe Londynu w drzewach, ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO](#)

INFORMACJA O KAŻDYM ZWYCIĘZCY

[Informacje i komentarze od jury](#)

[Filmiki](#) (w wysokiej rozdzielczości)

[Zdjęcia i e-banery](#) (w wysokiej rozdzielczości)

CZYM SĄ EUROPEJSKIE NAGRODY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO / EUROPA NOSTRA

[Europejskie Nagrody Dziedzictwa Kulturowego / Europa Nostra](#) są inicjatywą Komisji Europejskiej i po raz pierwszy zostały przyznane w 2002 roku. [Europa Nostra Awards](#) to najważniejsze wyróżnienie w Europie w dziedzinie dziedzictwa kulturowego, kierowane do architektów, rękodzielników, specjalistów z zakresu dziedzictwa kulturowego, instytucji publicznych oraz prywatnych, a także lokalnych społeczności i wolontariuszy. Nagrody przynoszą znaczące korzyści zwycięzcom, takie jak większą krajową i międzynarodową promocję, dodatkowe fundusze oraz wzrost liczby gości.

Spośród 24 nagrodzonych projektów, inicjatyw i instytucji (pełna lista powyżej) cztery projekty otrzymają Grand Prix (jesienią), a jeden z nich uhonorowany zostanie Nagrodą Publiczności (głosowanie kończy się 5 września).

Ponadto spośród złożonych wniosków przyznane zostaną również dwie nagrody specjalne ILUCIDARE za doskonałość w dziedzinie innowacji i stosunków międzynarodowych, opartych na dziedzictwie.

WIĘCEJ FAKTÓW I LICZB DOTYCZĄCYCH NAGRÓD

www.europeanheritageawards.eu/facts-figures.

SIEĆ EUROPA NOSTRA

[Europa Nostra](#) obejmuje ponad 40 krajów. Jest europejskim głosem społeczeństwa obywatelskiego poświęconym ochronie oraz promocji dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Założona w 1963 roku, dziś jest uznawana za największą i najbardziej reprezentatywną sieć dziedzictwa w Europie. Europa Nostra prowadzi kampanie na rzecz ratowania zagrożonych zabytków, miejsc i krajobrazów Europy, w szczególności w ramach programu [7 Najbardziej Zagrożonych](#). Ma swój czynny wkład w definiowanie oraz wdrażanie strategii i polityki europejskiej, związanych z dziedzictwem w ramach dialogu partycypacyjnego z instytucjami europejskimi oraz koordynuje działania [European Heritage Alliance](#). Europa Nostra była kluczowym partnerem społeczeństwa obywatelskiego w UE w trakcie [Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego](#) 2018. Figuruje również jako jeden z pierwszych oficjalnych partnerów uruchomionej niedawno przez Komisję Europejską inicjatywy [Nowego Europejskiego Bauhausu](#).

PROGRAM KREATYWNA EUROPA

[Kreatywna Europa](#) to program Unii Europejskiej, który wspiera sektory kultury i sektory kreatywne, pomagając im wzmocnić swoją pozycję na rynku pracy oraz wkład w rozwój.

Posiadając budżet w wysokości 2,4 mld euro na lata 2021–2027, wspiera organizacje w zakresie dziedzictwa, sztuk scenicznych, sztuk pięknych, sztuk międzydyscyplinarnych, działań wydawniczych, filmu, TV, muzyki oraz gier wideo. Niesie też pomoc dziesiątkom tysięcy artystów i profesjonalistów działających w zakresie kultury i dziedziny audiowizualnych.

WYPOWIEDZI KOMISARZA UE I PREZYDENTA WYKONAWCZEGO W PEŁNYM BRZMIENIU

Jak powiedziała komisarz UE **Mariya Gabriel** podczas wydarzenia transmitowanego w Internecie: *Zwycięzcy Nagród Dziedzictwa Europejskiego / Europa Nostra 2021 to ambasadorzy piękna dziedzictwa kulturowego w Europie, czy to chodzi o tradycje, czy wiedzę praktyczną, zapierającą dech w piersiach architekturę, czy sposób, w jaki dziedzictwo łączy społeczności i pokolenia. Głęboko wierzę, że skuteczność w podtrzymaniu naszego materialnego, jak i niematerialnego dziedzictwa, zależy od poświęcenia osób, które za tym stoją. Tymi nagrodami honorujemy wyjątkowe kobiety i wyjątkowych mężczyzn, profesjonalistów w obszarze dziedzictwa, architektów, naukowców i ochotników, którzy sprawiają, że nasze wspólne dziedzictwo staje się coraz bliższe naszemu sercu. Ich wizji należą się oklaski.*

Hermann Parzinger, prezydent wykonawczy Europa Nostra, stwierdził: *Każdego roku zwycięzcy Nagród Dziedzictwa Europejskiego / Europa Nostra są przykładem niezrównanej kreatywności i poświęcenia tych, którzy działają na rzecz ochrony, podnoszenia wartości oraz przekazywania cennego europejskiego dziedzictwa następnemu pokoleniu. Tegoroczni laureaci nader silnie prezentują sposób, w jaki dziedzictwo podsuwa rozwiązania oraz ścieżki prowadzące do poprawy, w obliczu wyzwań zdawałoby się nie do pokonania, kiedy podejmujemy działania na rzecz klimatu, mobilizujemy się na rzecz zrównoważonego rozwoju urbanistycznego i wiejskiego oraz stawiamy czoła wielu zagrożeniom naszych kluczowych wartości europejskich. Bijemy brawo ich nadzwyczajnym osiągnięciom: niech służą jako inspiracja i zachęta do przyszłych działań, tak wielu profesjonalistom w zakresie dziedzictwa oraz entuzjastom w całej Europie i nie tylko.*

KONTAKT

Europa Nostra

▪ Audrey Hogan, specjalista ds. programów

e-mail: ah@europanostra.org

tel. +31 70 302 40 52; tel. kom. +31 63 1 17 84 55

▪ Joana Pinheiro, koordynator ds. komunikacji

e-mail: jp@europanostra.org

tel. kom. +31 6 34 36 59 85

Komisja Europejska

Sonya Gospodinova

e-mail: sonya.gospodinova@ec.europa.eu

tel. +32 2 2966953

Europejskie Centrum Solidarności

Magdalena Charkin-Jaszczka

pełnomocnik dyrektora ds. międzynarodowych i protokołu

e-mail: m.charkin@ecs.gda.pl

tel. kom. +48 503 072 644